

21 יוני

לקורא ישראל פלגי, ממשק חפציבה, אין, לדבריו, וזה מסויימת לגבי שאלה כה מסובכת כמו: האומי גם הצבריות יפות? הוא שלח משהו מעניין הרבה יותר. "מצאתי מאמר של יצחק שדה בבשער, אשר ללא ספק יתרום את חלקו להבהרת השאלה הזאת." כתב פלגי, והוסיף: "כי מי לנו, דור הצברים, אדם דגול כיצחק שדה, אשר ידע למצות ולהבהיר פרשה."

הנה מאמרו של שדה, כלשונו:
... לרגל הכנות לטיול (אגב, למקום שלבעלי ה- בית הלאומי אסור לטייל בו), עליתי לירושלים. היה יום סגריר ומשהו ירד משמים בלי הפגות: ספק גשם, ספק שלג, ספק ברד, יור כולם יחד. הייתי צריך לזכות שעות אחדות ונכנסתי לבית קפה. חשתי קה נפשי בכוס קפה חם. בהכנסי ראיתי נקה הרב והצפוף הבורה משלנו.

... כמנין בנים ובנות. בעיקר בנות. ראיתי איחם מרחוק; הם בלטו על רקע הקהל, בגדים אמנם מסורתיים, אבל פשוטים. הבנות, כמובן, בלי כתר ושק. ציבור רענן, חפשי. ככל שהתקרבותי והסתכלתי הלך והתבלט לעיני ההבדל בין חבורה זו ובין הקהל (קהל של קפה מהודר) הסובב אותה: פרצופים אחרים, מבט אחר, עיניים בהירות — לא עיני בובה. עיניים בהן אתה רואה חיים עשירים יותר: חיי הרגשות, חיי מחשבות, חיי החלטות. ואמרתי בלבי: אלה פרצופים יפים.

יתכן שלא הייתי זוכר את ביקורי זה בקפה, לולא תנועת ראש של אחת הבנות. היא פנתה אל החבריא, רמזה בתנועה קלה על גברת אחת שישבה בחברת קצין תעופה אמריקאי לחשה: זאת וברתי לבית-ספר.

הבטתי וראיתי בחורה לבושה אלגנטית וחמושה בכל כלי האסנה. הפרצוף? גבות עיניים — שתי קשתות דקיקות, "דימיוניות"; שפתיים מצויירות; שער בלונדי מעשה חמאים, תסרוקת קומותיים, ואפשר שלוש קומות. האם היתה יפה? לא אניד שלא. קווי פניה היו עדינים. אבל העיניים ריקות לגמרי, נטולות כל בטוי...

— האם אשה כזאת, הנקראת מודרנית, הכרח הוא שעיניה תהיינה ריקות מבטוי? — כזאת לא אמרתי. אבל זה הסגנון, זו התוצאה. זו האפנה בצורתה המושלמת, אלא שלעתים מתגבר הטבע גם על מכשול זה. באותו מעמד הרגשתי ברור שהקו שוט היפה ביותר לאשה הוא אישיותה. ושהמסכה מטשטשת את חיוחם של הפנים...

עוד נצטרך לשאול מהי תרבות. אבל בלי היסוס אפשר לומר שהתרבות מרחיקה אותנו מהפרימיטיביות והפשטות של ראשית היות האדם. ההשקפה על האשה בחברה הקיימת היא פרימיטיבית, לעומת ההשקפה הסוציאליסטית שהיא השקפה תרבותית. לפיה האשה היא קודם כל אדם בעל ערך לעצמה. היא חברה עובדת, בונה ויוצרת, חושבת ויוצרת... בזמן האחרון ראיתי תמונות של נשים לוחמות. פרטיוניות יוגוסלביות, אשת-מאקי מצרפת, צלפית מרוסיה ולוחמות הגיטו שלנו — טוסייה, חנציה ופרומקה. בעיני יפות הן, יפות מאוד. מצד שני אני רואה את הבובות — תמונות נוסח הוליבוד התלויות בקסרקטי החיילים. הנה שני טיפוסים.

— קבעת שקיימים שני טיפוסים מנוגדים. אבל מה כחנתך בשיחה זו? הרוצה אתה לכוון את מרץ לחימתנו דווקא נגד נשים גנדרניות?
— קודם כל לא אמרתי אף מלה אחת נגד גנדרנות. ואין אני מתכוון למסע צלב נגד נשים...
— ובכל זאת, כרגיל אין אתה פותח בשיחה מבלי...

— וגם הפעם. קודם כל מלחמה על זכויות ה- אשה למחשבה, לחיי תרבות, לעבודה, ללחימה.
— נגד מי?
— פה מתקרב אני לשאלת הסקרן: ללחימה ב- משטר. כי הוא המונע את הקידמה...
— באיזה אמצעים פועל המשטר "בענין זה", ל- משל?

— קודם כל במלחמה ישירה, כמו התנגדות ל- שוויון-זכויות בשטחי חיים שונים. אך הפעם איני מתכוון לאמצעים הפוליטיים, הכלכליים, הסוציאליים. מלבד הנשק החוקי יש נשק סודי וחצי סודי...
— חבר נכבד, לענין!
— המשטר יוצר אידאל של אשה. האופנה היא ביטוי לאשר המשטר מבקש מן האשה. האופנה נוצרת למען ועלידי נשים עשירות, שכל זמן מחוץ למטרה אחת: לכבוש לבבות, להיות בובות. וכשי אופנה נוצרת — היא נעשית חובה. מחנות יצרנים, ציירים, חייטים, תופרות תוקפים את האשה באמי צעות הרקלאמה המהפנטת...
— מה איכפת לי אופנה זו או אחרת?

— האופנה מעצבת דמות. הצורה נעשית תוכן. אין אני יודע אם הבחורה שישבה עם הטייס ה- אמריקאי לא היתה נמצאת אתנו, לולא הורעלה על ידי האופנה. הצורה מחייבת אותה לסגנון מסויים בשיחה ובאורח-חיים. סגנונה ומאמציה הכרח הוא שתהיה להם שאיפה מרכזית מסויימת — התונה עם בחור כהלכה וכמובן, עם הרבה כסף. כי גם היופי בצורתו זו, עובד את הכסף.

נקטשוני עגבניות

לבשר צלוי, מבושל, קציצות ולתוספות

חבלין פיקנטי מעגבניות טריות

כ"ח ס'ס'ס

עסיס

200 גר' 395 גר'

FORD

Anglia

המכונית הקלה המופלאה ביותר בעולם

חברה א"י לאוטומובילים בע"מ

תל-אביב • חיפה • ירושלים

שינוי כתובת

המנוי המשנה את כתבתו, מתבקש להודיע על כך למחלקת המנויים שבועיים מראש, כדי למנוע עיכובים במשלוח.

לשם כסף